

Posouzení souladu rozhodnutí starosty městské části Praha – Újezd č. 1/2021 a č. 3/2024 ze dne 9. ledna 2024 se školským zákonem

Pro: Městská část Praha – Újezd, se sídlem Kateřinské náměstí 465/1, 149 00 Praha 4 – Újezd u Průhonic (dále jen jako „Klient“)

Od: Šťovíček : Šťovíček, advokátní kancelář s.r.o. (dále jen jako „Advokátní kancelář“ nebo „my“)

Datum: 15. dubna 2024

1. ZADÁNÍ A PŘEDMĚT POSOUZENÍ

Advokátní kancelář byla Klientem požádána o zpracování právního rozboru, jehož předmětem je **posouzení souladu rozhodnutí starosty městské části Praha – Újezd č. 1/2021 a č. 3/2024 ze dne 9. ledna 2024 se školským zákonem**. Tento právní rozbor navazuje na předchozí sdělení naší Advokátní kanceláře a doplňuje námi prezentované stanovisko Klientovi.

2. SHRNUÍ

V souladu s dále uvedenými argumenty máme za to, že vydané rozhodnutí starosty městské části Praha – Újezd č. 1/2024 ze dne 9. ledna 2024 a rozhodnutí starosty městské části Praha-Újezd č. 3/2024 ze dne 9. ledna jsou v souladu se zákonnými předpisy a odvolání ředitele Mgr. Tomáše Kunsta je platné a v souladu se zákonnými předpisy.

Školský zákon nestanoví konkrétní požadavky a kritéria na obsah odvolání ředitele školy po vyhlášení konkursního řízení na jeho pozici. V řešeném případě funkční období ředitele školy započalo dne 1. března 2018 a mělo skončit dne 29. února 2024 ve 24:00 hod (viz shodně také Výzva Magistrátu hl. Prahy ze dne 3. dubna 2024, č.j.: MHMP 613460/2024). Vymezení funkčního období považujeme za správné. Stejný názor zastává odborná literatura: „*Protože stanovená nebo sjednaná doba končí uplynutím svého posledního dne, zanikají (vznikají) práva a povinnosti, jejichž zánik (vznik) je podmíněn uplynutím doby, ve 24.00 hodin posledního dne doby (v 00.00 hodin dne následujícího)*.“ Dovětek „s účinností od 1. března 2024“ v rozhodnutí o odvolání nic nemění na správnosti tohoto správního aktu.

Nepovažujeme za problematické užití termínu „účinnost“, **pokud je užit ve spojení s aktem „odvolání“ – když odvolání práva a povinnosti řediteli odjímá** (tedy do okamžiku účinnosti tohoto aktu může pravomoci ředitele školy vykonávat). Pravomoci plynoucí z funkce ředitele školy Mgr.

Tomáš Kunst mohl vykonávat, a to až do okamžiku 29. února 2024 v 24:00 hod, než se stalo jeho odvolání od okamžiku 1. března 2024 00:00 hod účinným.

Detailnější vysvětlení včetně odkazu na relevantní literaturu je rozvedeno v následujících článcích tohoto posouzení.

3. PRÁVNÍ POSOUZENÍ

3.1. Charakteristika věci

1. Starostou městské části Praha – Újezd bylo dne 7. 9. 2023 vydáno rozhodnutí č. 15/2023 o vyhlášení konkursního řízení na vedoucí pracovní místo ředitele Základní školy Formanská, příspěvková organizace, se sídlem Na Vojtěšce 188, 149 00 Praha-Újezd (dále jen „Základní škola Formanská“), a to postupem dle § 166 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
2. Ustanovení § 166 odst. 3 školského zákona stanoví, že „***V období od začátku šestého měsíce do konce čtvrtého měsíce před uplynutím období 6 let výkonu práce na pracovním místě ředitele školy nebo školského zařízení uvedeného v odstavci 2 (dále jen „šestileté období“) může zřizovatel vyhlásit na toto pracovní místo konkurs; v takovém případě odvolá ředitele k poslednímu dni šestiletého období. Zřizovatel vyhlásí konkurs a odvolá ředitele vždy, obdrží-li před začátkem lhůty pro vyhlášení konkursu návrh na jeho vyhlášení od České školní inspekce nebo školské rady. Jestliže zřizovatel nevyhlásí konkurs a neodvolá ředitele podle věty první nebo druhé, počíná dnem následujícím po konci dosavadního šestiletého období běžet další šestileté období.***“
3. Náležitosti konkursního řízení, složení konkursních komisí pro posuzování uchazečů o jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele školy a pravidla pro sestavování, činnost a rozhodování konkursních komisí stanoví vyhláška č. 54/2005 Sb., o náležitostech konkursního řízení a konkursních komisích, ve znění vyhlášky č. 107/2019 Sb. (dále jen vyhláška).
4. Oznámení o vyhlášení konkursního řízení bylo zveřejněno na úřední desce dne 25. září 2023. Termín pro doručení přihlášek do konkursního řízení byl stanoven na 13. listopadu 2023. Termín konání konkursního řízení byl stanoven na 14. prosince 2023. Starostou řádně jmenovaná konkursní komise poprvé zasedala dne 14. listopadu 2023. Do konkursního řízení podalo přihlášku šest uchazečů, přičemž všichni podali přihlášku včas a splnili předepsané podmínky. Konkurs proběhl dne 14. prosince 2023. Dne 9. ledna 2024 rozhodl starosta městské části Praha-Újezd rozhodnutím č. 1/2024 o jmenování Mgr. Heleny Patákové na pracovní místo ředitelky, a to na základě doporučení konkursní komise. Stejného dne byl vydán jmenovací dekret. Dne 9. ledna 2024 starosta dále rozhodl

rozhodnutím č. 3/2024 o odvolání Mgr. Tomáše Kunsta z pracovního místa ředitele Základní školy Formanské.

- Magistrát hlavního města Prahy na základě usnesení zastupitelstva hlavního města Prahy č. 11/1 ze dne 22. února 2024 zahájil dozorovou činnost ve smyslu § 110 a násl. zákona o hlavním městě Praze. Magistrát hl. m. Prahy dospěl k závěru, že došlo k porušení školského zákona, když bylo starostou městské části Praha-Újezd v rozhodnutí o odvolání ze dne 9. ledna 2024 uvedeno, že toto odvolání je účinné dne 1. března 2024. Předmětem tohoto právního stanoviska je zejména posouzení otázky zákonnosti odvolání ředitele Mgr. Tomáše Kunsta ve světle vad Magistrátem hl. m. Prahy vytýkaných.

3.2. Soulad postupu se školským zákonem

- Jestliže oznámení o konkursním řízení bylo zveřejněno dne 25. září 2023, byl splněn předpoklad, že tak musí být učiněno v období od začátku šestého měsíce do konce čtvrtého měsíce před uplynutím období 6 let výkonu práce na pracovním místě ředitele školy, **když funkční období ředitele školy Základní škola Formanská započalo dne 1. března 2018**. Veškeré požadované náležitosti oznámení o konkursním řízení byly splněny.
- Členové konkursní komise a její předseda pro posuzování uchazečů o jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele školy byli jmenováni v souladu s § 1 odst. 1 vyhlášky. Členové konkursní komise byli jmenováni dne 26. října a 8 listopadu 2023, což je více než 30 dní před konáním konkursu, když se konkurs konal dne 14. prosince 2023. Složení konkursní komise bylo v souladu s § 2 odst. 3 vyhlášky.
- Ředitelem školy může být podle § 166 odst. 2 školského zákona jmenován jen ten, kdo prošel konkursním řízením. Je to zákonná podmínka pro to, aby vybraný uchazeč mohl být jmenován ředitelem školy v souladu se školským zákonem a aby mohl být takto jmenovaný ředitel zapsán do školského rejstříku. Bylo shledáno, že všichni uchazeči splnili předepsané podmínky, a jako vhodní kandidáti na místo ředitele/ředitelky Základní školy Formanská byli navrženi Mgr. Helena Patáková a Mgr. Tomáš Kunst. Zákonné podmínky stanovené zákonem o pedagogických pracovnících pro výkon funkce ředitelky školy byly Mgr. Helenou Patákovou splněny. Dne 9. ledna 2024 rozhodnutím č. 1/2024 byla Mgr. Helena Patáková jmenována ředitelkou Základní školy Formanská.
- Vedle období, kdy zřizovatel může na místo ředitele vyhlásit konkurs a stávajícího ředitele odvolat, zakotvuje školský zákon i důvody, pro které může nebo musí ředitele z funkce odvolat, a to konkrétně v § 166 odst. 3 a 4 školského zákona, a to např. pro neplnění povinností vyplývajících z jeho funkce.
- Ve školském zákoně specifikovaném období může zřizovatel vyhlásit na toto pracovní místo konkurs, přičemž v takovém případě odvolá ředitele k poslednímu dni šestiletého období. V období pro vyhlášení konkursu byl konkurs řádně vyhlášen. K rozhodnutí o odvolání předchozího ředitele školy

Mgr. Tomáše Kunsta z vedoucího pracovního místa ředitele školy došlo dne 9. ledna 2024, konkrétně rozhodnutím č. 3/2024.

11. Samotným odvoláním stávajícího ředitele však nedojde k okamžitému odvolání či nepočíná běžet jiná „výpovědní doba“. **Funkční období odvolaného ředitele i po vyhlášeném novém konkursním řízení na jeho pozici je předem jasně stanoveno a končí bez ohledu na dataci odvolání z místa ředitele školy uplynutím posledního dne tohoto šestiletého funkčního období, pokud před tímto uplynutím dojde k jeho formálnímu odvolání starostou města.**
12. Máme za to, že pokud dne 9. ledna 2024 došlo k vydání rozhodnutí č. 3/2024 o odvolání ředitele školy Mgr. Tomáše Kunsta, čímž byl splněn požadavek školského zákona, aby byl stávající ředitel školy odvolán k poslednímu dni jeho šestiletého období výkonu práce na pozici ředitele.
13. Dozorový orgán Magistrát hl. m. Prahy ve své Výzvě ke zjednání nápravy ze dne 3. 4. 2024, č.j. MHMP 613460/2024 (dále jen „Výzva“) uvádí, že školský zákon počítání času neupravuje, protože by se měl analogicky použít zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“), konkrétně jeho ustanovení § 333 zákoníku práce. Ve školském zákoně je pracováno nikoli s pojmy „lhůta“ či „doba“, ale s pojmem „období“. Magistrát hl. m. Prahy vyhodnotil, že v daném případě je možno subsidiárně užít ustanovení zákoníku práce týkající se počítání času. I kdybychom tuto analogii na „období“, jak jej používá ust. § 166 školského zákona, kdy *„před uplynutím období 6 let výkonu práce na pracovním místě ředitele školy nebo školského zařízení uvedeného v odstavci 2 (dále jen „šestileté období“) může zřizovatel vyhlásit na toto pracovní místo konkurs; v takovém případě odvolá ředitele k poslednímu dni šestiletého období“*, aplikovali a připustili, že se v tomto případě „období“ jedná o „dobu“, platí, že toto „období“ – doba, slouží k **určení doby, kdy je možné za splnění podmínky vyhlášení konkursního řízení na místo dosavadního ředitele školy (bez jakéhokoli důvodu) odvolat. Dobou se totiž rozumí časový úsek, jehož uplynutím dochází ke vzniku, změně nebo zániku práva povinností, aniž je potřeba pro vyvolání tohoto právního následku zvláště projevit vůli. Pokud by tedy v tomto „období“ – době k vyhlášení konkursního řízení a odvolání stávajícího ředitele nedošlo, automaticky by započalo nové šestileté „období“ stávajícího ředitele školy.** Pokud by byla namíste aplikace ust. § 333 zákoníku práce, přičemž dle tohoto ustanovení počíná doba prvním dnem a končí uplynutím posledního dne stanovené nebo sjednané doby, jak ostatně argumentuje sám dozorující orgán Magistrát hl. m. Prahy, bylo by nutné považovat šestileté funkční období ředitele školy za období počínající dnem 1. března 2018 (kdy byl Mgr. Tomáš Kunst jmenován) a končící dnem 29. února 2024 ve 24:00. **Dle výše uvedeného platí, že v tomto „období“ - době mělo dojít k odvolání ředitele z této pozice, jelikož v tomto „období“ – době bylo řádně vyhlášeno konkursní řízení na jeho pozici. Pokud tedy došlo k odvolání a vydání odvolávacího dekretu dne 9. ledna 2024, nelze uvažovat o tom, že by tak odvolání v této době učiněno nebylo.**

14. **Školský zákon nestanoví žádné požadavky na obsah odvolání ředitele školy dle ust. § 166 odst. 3 školského zákona.** Magistrát hl. m. Prahy ve své Výzvě vytýká, že starosta městské části v rozhodnutí č. 3/2024 ze dne 9. ledna 2024 nad rámec informace o odvolání stávajícího ředitele Mgr. Tomáše Kunsta uvedl dovětek, že jej odvolává „s účinností od 1. března 2024“. K tomuto však uvádíme, že pokud Magistrát hl. m. Prahy sám aplikuje subsidiárně ustanovení zákoníku práce, k čemuž odkazuje na odbornou literaturu, neměl opomenout zbývající část jím citované literatury, když ta sama potvrzuje správnost postupu starosty městské části a korektnost dovětku „s účinností od 1. března 2024“. **„Protože stanovená nebo sjednaná doba končí uplynutím svého posledního dne, zanikají (vznikají) práva a povinnosti, jejichž zánik (vznik) je podmíněn uplynutím doby, ve 24.00 hodin posledního dne doby (v 00.00 hodin dne následujícího).“** (DOLEŽÍLEK, Jiří. § 333 [Počítání času]. In: BĚLINA, Miroslav, DRÁPAL, Ljubomír a kol. Zákoník práce. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 1503, marg. č. 7.).
15. **Odvolání jako takové představuje zánik práv a povinností odvolaného ředitele školy. Jeho funkční období skončilo ve 24:00 dne 29. února 2024. Do tohoto okamžiku mohl vykonávat veškerá práva a povinnosti dle pravomocí mu svěřených. Uplynutím tohoto okamžiku již byl dokonán akt odvolání, tedy od okamžiku 00:00 dne 1. března 2024 a dále bylo ono odvolání účinné a došlo k zániku práv a povinností odvolaného ředitele školy, které by na pozici ředitele školy jinak měl.**
16. Domníváme se, že starosta městské části Praha-Újezd **postupoval v souladu** s právními předpisy upravujícími vyhlášení konkursního řízení, jmenování nového ředitele školy a odvolání stávajícího ředitele školy, když byly veškerá časová období a jiné zákonné požadavky dodrženy a řádně splněny. Odvolání ředitele školy Mgr. Tomáše Kunsta, ke kterému došlo dne 9. ledna 2024, se stalo uplynutím jeho šestiletého „funkčního období“ v okamžiku 24:00 de 29. února 2024 nebo 00:00 dne 1. března 2024 účinným a jako takovým souladným se zákonem.

Toto posouzení je určeno výhradně pro potřeby Klienta a vychází z informací Klientem poskytnutých a veřejně dostupných. Stanovisko prezentuje právní názory Advokátní kanceláře, nelze ovšem vyloučit, že orgány veřejné moci mohou zaujmout k posuzované problematice stanovisko odchylné.

V případě navazujících doplňujících dotazů či potřeby bližšího objasnění nás neváhejte kontaktovat.